
รายงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน(ลูกเสือ - เนตรนารี)
ปีการศึกษา 2555

โรงเรียนบ้านหนองแคน
อำเภอเมืองจันทร์
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแคน พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้เป็น แนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐานในการพัฒนา เยาวชนของชาติ นอกเหนือจากการใช้เป็นแนวทาง หรือข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้ มากที่สุด ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้า ต่อไป

จำเริญ ศรีธรร
ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านหนองแคน
30 เมษายน 2556

สารบัญ

คำนำ		ก
สารบัญ		ข
สารบัญตาราง		ค
บทที่ 1	บทนำ	1
	ที่มาและความสำคัญ.....	1
	วัตถุประสงค์.....	2
	เป้าหมาย.....	2
	ประโยชน์ที่ได้รับ.....	2
บทที่ 2	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
	วัตถุประสงค์ของลูกเสือ.....	3
	ประวัติลูกเสือโลก.....	3
	ประวัติลูกเสือไทย.....	6
	คำปฏิญาณและกฎลูกเสือ.....	8
	ประเภทของลูกเสือ.....	9
	โครงสร้างหลักสูตรลูกเสือ.....	11
	แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา.....	21
	การวัดประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี.....	21
	กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ-เนตรนารี.....	22
	วิชาพิเศษลูกเสือ.....	22
	แนวปฏิบัติการสอบวิชาลูกเสือพิเศษ.....	23
บทที่ 3	วิธีการดำเนินงาน	25
	ประชากรที่เข้าร่วมโครงการ.....	25
	ตัวแปรที่ใช้ศึกษา.....	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน.....	26
	การสร้างเครื่องมือ.....	26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
	สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล.....	28

บทที่ 4	ผลการดำเนินงาน	29
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล ปัญหาและข้อเสนอแนะ	33
	วัตถุประสงค์ของการรายงาน.....	33
	สรุปผล.....	33
	อภิปรายผล.....	34
	ปัญหา.....	35
	ข้อเสนอแนะ.....	35
	บรรณานุกรม.....	36
	ภาคผนวก.....	37
	1. แบบประเมินความพึงพอใจ	
	2. กำหนดการ	
	3. คำสั่ง	
	4. สำเนาขออนุญาตผู้ปกครอง	
	5. ภาพกิจกรรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	ข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน.....	29
2	ข้อมูลประสบการณ์ในการทำงานผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการดำเนินงาน	29
3	ข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม.....	30
4	ข้อมูลสถานภาพนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม.....	30
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรรวี ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน.....	31
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวี ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแคน พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผน หรือแนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัด การศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองแคน ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ ในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยมุ่งหวังให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และ สติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้ มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแคน พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึง ประกอบด้วยสาระสำคัญของหลักสูตรแกนกลาง สาระความรู้ที่เกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น และ สาระสำคัญที่สถานศึกษาเน้นพัฒนาเพิ่มเติม โดยจัดเป็นสาระการเรียนรู้ ตัวชีวิต สาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดเป็นรายปีสำหรับประถมศึกษา เป็นรายภาคในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักสูตรท้องถิ่นของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา ในการจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาให้บรรลุถึง คุณภาพตามมาตรฐานในการพัฒนาเยาวชนของชาติ นอกเหนือจากการใช้เป็นแนวทาง หรือ ข้อกำหนดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแคน พุทธศักราช 2553 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถ พัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุด ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก สถานศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติสาระไว้ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องผสม ทั้งความรู้ คุณธรรม และสุขภาพอนามัยได้สัดส่วนสมดุลกัน ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองแคนได้เห็น ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ตามหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพ

ผู้เรียน ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ และ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่มีความสำคัญต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษานั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญสถานศึกษาต้องจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ โรงเรียนจึงได้จัดให้มีโครงการนี้ขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสร้างวินัยให้กับนักเรียน
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข
- 2.3 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. เป้าหมาย

- 3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6
- 3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3
- 3.3 ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

- 4.1 นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์จริงจากการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม
- 4.2 มีเอกสารการรายงานผลโครงการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ไว้ศึกษาข้อมูลแก้ไขปรับปรุงให้เกิดการพัฒนาต่อไป ตลอดจนการเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2

เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่มีความสำคัญต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพมีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษานั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง สถานศึกษาต้องจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ โรงเรียนจึงได้จัดให้มีโครงการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ตามหลักสูตรของสถานศึกษา

1. วัตถุประสงค์ของลูกเสือ

เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

- 1.1 ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
- 1.2 ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 1.3 ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- 1.4 ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่างๆตามความเหมาะสม
- 1.5 ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

2. ประวัติลูกเสือโลก

โรเบิร์ต สตีเฟนสัน สไมธ์ เบเดน-โพเอลล์ (Robert Stephenson Smyth Baden - Powell) หรือมักจะถูกเรียกกันสั้น ๆ ว่า

ลอร์ด เบเดน-โพเอลล์ และรู้จักกันดีในวงการลูกเสือในนาม บี.พี. (B.P.) คือผู้ที่ให้กำเนิดกิจการลูกเสือ (SCOUT) ขึ้นมาในโลกใบนี้ การกำเนิดของลูกเสือไม่ได้เกิดขึ้นเพียงข้ามคืน แต่บ่มเพาะอยู่ในตัวของท่าน บี.พี. มาอย่างยาวนาน

บี.พี. มีพี่น้อง 7 คน อยู่กับมารดา โดยกำพร้าบิดาตั้งแต่อายุ 3 ขวบ ในวัยเด็กของท่านแสดงให้เห็นถึงนิสัยรักผจญภัย และชอบใช้ชีวิตกลางแจ้ง ท่านมักจะเดินทางไกลไปพักแรมร่วมกับพี่น้องของท่านตามที่ตั้งต่าง ๆ ในอังกฤษ ชอบท่องเที่ยวในป่ารอบโรงเรียน ชุมดุสัตว์ต่าง ๆ นอกจากนั้น

ยังเป็นผู้รักษาประตูมือดี และเป็นนักแสดงละครที่ได้รับความนิยมในโรงเรียน รวมทั้งรักดนตรี และวาดภาพอีกด้วย

เมื่ออายุได้ 19 ปี ท่านได้เข้าร่วมกับกองทหารม้าของอังกฤษไปประจำอยู่ที่อินเดีย ความสามารถอันโดดเด่นด้านการใช้ชีวิตกลางแจ้งของท่าน แสดงให้เห็นจากการที่ท่านได้รับรางวัล การล่าหมูป่าบนหลังมาด้วยหอกเล่มเดียว (Pig Sticking) ซึ่งเป็นกีฬาที่อันตราย และได้รับความนิยมอย่างมาก

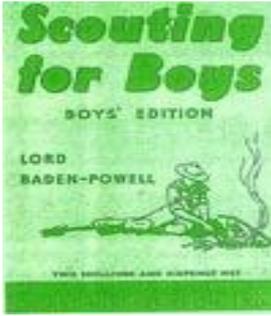
ในปี ค.ศ. 1887 ปี.พี. ได้ไปประจำการอยู่ในแอฟริกา ซึ่งต้องรบกับชนเผ่าพื้นเมืองที่ป่าเถื่อนดุร้าย ไม่ว่าจะเป็ น ชูลู อาซันติ หรือ มาตาปิลี และด้วยความสามารถของท่านในการสอดแนม การสะกดรอย รวมทั้งความกล้าหาญของท่าน ทำให้ท่านเป็นที่หวาดกลัวของบรรดาชนพื้นเมืองจนถึงกับตั้งฉายาท่านว่า "อิมปีซ่า" (Impeesa) หมายความว่า "หมาป่าผู้ไม่เคยหลับนอน" และด้วยความสามารถของท่าน ทำให้ท่านได้เลื่อนยศอย่างรวดเร็ว

ในปี ค.ศ. 1889 อังกฤษมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐทรานสวาล พันเอก เบเดน-โพเอลล์ ได้รับคำสั่งให้นำทหารม้าสองกองพันเดินทางไปป้องกันเมืองมาฟออีคิง ซึ่งเป็นเมืองยุทธศาสตร์สำคัญ เพราะตั้งอยู่ใจกลางของแอฟริกาใต้ ที่นี้เองเป็นสถานที่ที่ทำให้ท่านได้รับชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ในการรักษาเมืองไว้จากเงื้อมมือของข้าศึกที่ล้อมอยู่ด้วยกำลังมากกว่าอย่างมหาศาลไว้ได้ถึง 217 วัน จนกระทั่งกองทหารของอังกฤษได้บุกเข้าไปช่วยเหลือเป็นผลสำเร็จ

หลังจากศึกคราวนี้ ท่านได้เลื่อนยศเป็นพลตรี และได้รับการนับถือจากชาวอังกฤษให้เป็นวีรบุรุษ ในปี ค.ศ. 1901 ปี.พี. เดินทางกลับไปยังอังกฤษ และด้วยชื่อเสียงของท่านในฐานะวีรบุรุษ ทำให้หนังสือที่ท่านเขียนขึ้นเพื่อให้ทหารอ่าน ชื่อ "Aids to Scouting" หรือ "การสอดแนมเบื้องต้น" ได้รับความนิยมจนกระทั่งนำไปใช้เป็นแบบเรียนในโรงเรียนชายมากมาย

จุดนี้เอง ทำให้ ปี.พี. เกิดประกายความคิดถึงโอกาสที่จะพัฒนาเด็กอังกฤษให้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่เข้มแข็ง เพราะถ้าหนังสือสำหรับผู้ใหญ่เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอดแนม สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้ ถ้าท่านทำหนังสือสำหรับเด็กโดยเฉพาะก็คงจะได้ผลมากยิ่งขึ้น ปี.พี. จึงเริ่มศึกษาเรื่องราวของการฝึกอบรมเด็กจากทุกยุคทุกสมัย และนำประสบการณ์ในอินเดีย และแอฟริกา มาดัดแปลง และค่อย ๆ พัฒนาการคิดเกี่ยวกับการลูกเสืออย่างช้า ๆ ด้วยความระมัดระวัง จนกระทั่งฤดูร้อนของปี ค.ศ. 1907 ท่านจึงได้รวบรวมเด็กยี่สิบคน ไปพักแรมกับท่านที่เกาะบราวซี (Brownsea) ในช่องแคบอังกฤษ ซึ่งนับเป็นการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือครั้งแรกของโลก และประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม

ต้นปี ค.ศ. 1908 ปี.พี. ได้จัดพิมพ์คู่มือการฝึกอบรมขึ้น แบ่งออกเป็นหกตอนในชื่อ "Scouting for Boys" หรือ "การสอดแนมสำหรับเด็ก" ซึ่งมีภาพประกอบที่เขียนโดยตัวท่านเองอยู่ด้วย เมื่อหนังสือเริ่มวางจำหน่าย แม้แต่ตัวท่านเองก็ไม่แน่ว่า มันจะเป็นจุดที่ทำให้เกิดกองลูกเสือขึ้นมากมาย ไม่เฉพาะในอังกฤษเท่านั้น แต่แพร่หลายไปในหลาย ๆ ประเทศอีกด้วย

เมื่อกิจการลูกเสือเติบโตขึ้น ปี.พี. ได้มองเห็นโอกาสที่จะได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ ด้วยการให้การลูกเสือบ่มเพาะเด็กรุ่นใหม่ให้เป็นพลเมืองดี แทนที่จะต้องมาฝึกผู้ใหญ่ให้เป็นทหาร ท่านจึงได้ลาออกจากกองทัพในปี ค.ศ. 1910 ขณะที่มียศพันโท เพื่อเดินเข้าสู่ชีวิตที่ท่านเรียกว่า "ชีวิตที่สอง" (Second Life) ที่ให้บริการโลกใบนี้ด้วยกิจการลูกเสือ และได้รับผลรางวัลเป็นความรักและนับถือจากลูกเสือทั่วโลก

ปี ค.ศ. 1912 ปี.พี. เดินทางรอบโลกไปพบปะกับลูกเสือในประเทศต่าง ๆ และเริ่มต้นเสริมสร้างการเป็นพี่น้องกันของลูกเสือทั่วโลก นำเสียดายที่สงครามโลกครั้งที่หนึ่งทำให้งานนี้ต้องหยุดชะงักลงชั่วคราว แต่ก็เริ่มสานต่อหลังจากสงครามสิ้นสุดลง

จนกระทั่งปี ค.ศ. 1920 ก็ได้จัดให้มีการชุมนุมลูกเสือระหว่างประเทศขึ้นในกรุงลอนดอน ซึ่งถือเป็นการชุมนุมลูกเสือโลกเป็นครั้งแรก (1st World Jamboree) และในคืนวันสุดท้ายของการชุมนุม บรรดาลูกเสือที่เข้าร่วมชุมนุมก็ร่วมกันประกาศให้ ปี.พี. ดำรงตำแหน่งประมุขของคณะลูกเสือโลก (Chief Scout of the World) และเมื่อกิจการลูกเสื่อดำเนินมาครบ 21 ปี พระเจ้าจอร์จที่ 5 ก็ได้พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้ท่านเป็นขุนนาง มีชื่อยศว่า Lord Baden Powell of Gilwell

เมื่อ ปี.พี. มีอายุครบ 80 ปี กำลังของท่านก็เริ่มทรุดลง ท่านได้กลับไปพักผ่อนในช่วงบั้นปลายชีวิตในแอฟริกาที่ท่านรัก และถึงแก่กรรมในวันที่ 8 มกราคม ค.ศ. 1941 เมื่อมีอายุ 84 ปี

ประวัติศาสตร์ลูกเสือโลก

ค.ศ. 1907 - มีการเข้าค่ายพักแรมลูกเสือเป็นครั้งแรก ที่เกาะบราวซี

ค.ศ. 1908 - หนังสือ Scouting for Boys ตีพิมพ์ และเริ่มกำเนิดกองลูกเสือขึ้นในหลายประเทศ

ค.ศ. 1909 - จัดตั้งสำนักงานลูกเสืออังกฤษ และมีการชุมนุมลูกเสืออังกฤษเป็นครั้งแรก

ค.ศ. 1910 - จัดตั้งกองลูกเสือหญิง (Birl Guide) โดยมีแอกนีส น้องสาวของ ปี.พี. เป็นหัวหน้า

ค.ศ. 1911 - จัดตั้งกองลูกเสือสมุทร

ค.ศ. 1912 - ปี.พี. เดินทางไปเยี่ยมลูกเสือในประเทศต่าง ๆ รอบโลก

ค.ศ. 1914 - เกิดสงครามโลกครั้งแรก ปี.พี. มอบลูกเสือให้ทำหน้าที่ช่วยทหาร เช่น รักษา สะพาน และสายโทรศัพท์ ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว ช่วยงานในโรงพยาบาล

ค.ศ. 1916 - จัดตั้งกองลูกเสือสำรอง

ค.ศ. 1918 - จัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญ (Rover Scout)

ค.ศ. 1919 - ตั้งกิลเวลล์ปาร์ค (Gilwell Park) และเริ่มดำเนินการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ ลูกเสือขั้นสูงสุด

ค.ศ. 1920 - มีการชุมนุมลูกเสือโลกครั้งแรกที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และ ปี.พี. ได้รับเลือกให้เป็นประมุขของคณะลูกเสือโลก (Chief Scout of the World)

ค.ศ. 1922 - ปี.พี. เขียนหนังสือ "Rovering to Success" หรือ "การท่องเทียวสู่ ความสำเร็จ" ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับลูกเสือวิสามัญ

ค.ศ. 1926 - จัดตั้งกองลูกเสือพิการ

ค.ศ. 1937 - ปี.พี. ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น Lord Baden Powell of Gilwell

ค.ศ. 1941 - ปี.พี. ถึงแก่กรรมเมื่ออายุได้ 84 ปี

3. ประวัติลูกเสือไทย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพระชนมายุได้ 13 พรรษา ได้เสด็จไปทรง ศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ ทวีปยุโรป ระหว่างที่ทรงศึกษาอยู่นั้น ได้ทรงทราบเรื่องการสู้รบเพื่อรักษา เมืองมาฟิง (Mafeking) ของ ลอร์ดเบเดน โพเอลล์ (Lord Baden Powell) ซึ่งได้ตั้งกองทหารเด็ก เป็นหน่วยสอดแนมช่วยรบในการรบกับพวกบัวร์ (Boar) จนประสบผลสำเร็จ และได้ตั้งกองลูกเสือ ขึ้นเป็นครั้งแรกของโลก ที่ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2450 เมื่อพระองค์เสด็จนิวัติสู่ประเทศไทย ก็ได้ทรงจัดตั้งกองเสือป่า (Wild Tiger Corps) ขึ้น เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2454 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ฝึกหัดให้ข้าราชการและพลเรือนได้เรียนรู้วิชาทหาร เพื่อเป็นคุณประโยชน์ต่อบ้านเมือง รู้จักระเบียบ วินัย มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ต่อจากนั้นอีก 2 เดือน ก็ได้ พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2454 ด้วยทรงมีพระราชปรารภว่า เมื่อฝึก ผู้ใหญ่เป็นเสือป่า เพื่อเตรียมพร้อมในการช่วยเหลือชาติบ้านเมืองแล้ว เห็นควรที่จะมีการฝึกเด็กชาย ปฐมวัยให้มีความรู้ทางเสือป่าด้วย เมื่อเติบโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่และประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ ต่อชาติบ้านเมือง

จากนั้น ทรงตั้งกองลูกเสือกองแรกขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธ ในปัจจุบัน) และจัดตั้งกองลูกเสือตามโรงเรียน ต่าง ๆ ให้กำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือขึ้น รวมทั้งพระราชทาน คำขวัญให้ลูกเสือว่า “เสียชีพ อย่าเสียสัตย์ ” ผู้ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นลูกเสือไทยคนแรก คือ นายซัพท์ บุณนาค ซึ่งต่อมา ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “นายลิขิตสารสนอง”

ปี พ.ศ. 2463 ได้จัดส่งผู้แทนคณะลูกเสือไทย จำนวน 4 คน ไปร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 1 (1st World Scout Jamboree) ซึ่งจัดเป็นครั้งแรกของโลก ณ อาคารโอลิมเปีย กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2465 คณะลูกเสือไทย ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาชิกลูกเสือโลก ซึ่งขณะนั้นมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 31 ประเทศ ประเทศทั้ง 31 ประเทศนี้ นับเป็นสมาชิกรุ่นแรก หรือสมาชิกผู้ก่อการจัดตั้ง (Foundation Members) สมาชิกลูกเสือโลกขึ้นมา ปี พ.ศ. 2467 ได้จัดส่งผู้แทนคณะลูกเสือไทย 10 คน ไปร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 2 ณ ประเทศเดนมาร์ก ปี พ.ศ. 2468 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2468

สรุปประวัติศาสตร์ลูกเสือไทย

พ.ศ. 2454 (ค.ศ. 1911)

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงก่อตั้งกิจการลูกเสือไทย เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454

พ.ศ. 2463 (ค.ศ. 1920)

- ส่งผู้แทนคณะลูกเสือไทยไปร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 1 ณ ประเทศอังกฤษ

พ.ศ. 2465 (ค.ศ. 1922)

- คณะลูกเสือแห่งชาติ เข้าเป็นสมาชิกสมาชิกลูกเสือโลก

พ.ศ. 2467 (ค.ศ. 1924)

- ส่งผู้แทนคณะลูกเสือไทยไปร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 2 ณ ประเทศเดนมาร์ก

พ.ศ. 2470 (ค.ศ. 1927)

- จัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 1 (1st National Jamboree)

พ.ศ. 2499 (ค.ศ. 1956)

- เป็นสมาชิกของสำนักงานลูกเสือภาคตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเพิ่งจัดตั้งขึ้น ขณะนั้นมีประเทศสมาชิกอยู่ 10 ประเทศ

พ.ศ. 2504 (ค.ศ. 1961)

- เฉลิมฉลองครบรอบ 50 ปีการลูกเสือไทย

พ.ศ. 2505 (ค.ศ. 1962)

- เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้บังคับบัญชาลูกเสือภาคตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 3 (3rd Far East Scout Conference) ณ ศาลาสันติธรรม

4. คำปฏิญาณและกฎลูกเสือ

4.1 คำปฏิญาณและกฎลูกเสือลูกเสือสำรอง

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า On my honour , I promise

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

กฎของลูกเสือสำรอง

ข้อ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

ข้อ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

4.2 คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

A scout's honor is to be trusted.

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

A scout is loyal.

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

A scout's duty is to be useful to help others.

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

A scout is a friend to all and a brother to every other scout.

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

A scout is courteous.

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตาต่อสัตว์

A scout is a friend to animal.

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

A scout obeys orders of his parents, Patrol Leader and Scoutmaster without question.

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

A scout smiles and whistles under all difficulties.

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

A scout is thrifty.

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบ ด้วยกาย วาจา ใจ

A scout is clean in thought, word and deed.

5. ประเภทของลูกเสือ

ลูกเสือ คือ เยาวชนชายและหญิงอายุระหว่าง 8 – 25 ปี ที่รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาลูกเสือ โดยยึดมั่นในหลักการ (Principle) วิธีการ (Method) และวัตถุประสงค์ (Purpose) ของการลูกเสือ (Scouting) อย่างเคร่งครัดตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ได้กำหนดประเภทและเหล่าลูกเสือว่า ลูกเสือมี 4 ประเภท คือ สำรอง สามัญ สามัญรุ่นใหญ่ วิสามัญ และอาจจัดให้มีลูกเสือเหล่าสมุทร และลูกเสือเหล่าอากาศได้ สำหรับลูกเสือที่เป็นหญิง อาจใช้ชื่อเรียกว่า เนตรนารี หรือชื่ออื่นซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติให้หมายถึง ลูกเสือที่เป็นหญิงด้วย

5.1 ลูกเสือสำรอง (Cub Scout) อายุ 6 – 12 ปี คติพจน์: ทำดีที่สุด (Do Our Best)

5.2. ลูกเสือสามัญ (Scout) อายุ 11 – 15 ปี คติพจน์: จงเตรียมพร้อม (Be Prepared)

5.3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout) อายุ 14 – 18 ปี คติพจน์: มองไกล (Look Wide)

5.4. ลูกเสือวิสามัญ (Rover) อายุ 16 - 25 ปี คติพจน์: บริการ (Service)

5.1 ลูกเสือสำรอง (Cub Scout)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

กองลูกเสือสำรอง

ประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ และไม่เกิน 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 4 – 6 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย

คติพจน์

“ทำดีที่สุด” (Do Your Best)

คำปฏิญาณ

ข้าฯ. สัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าฯ. จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าฯ. จะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรองและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

กฎของลูกเสือสำรอง

ข้อ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

ข้อ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

การเคารพ

วิธีแสดงความเคารพมี 2 วิธี คือ

1. แสดงความเคารพเป็นบุคคล ลูกเสือจะสวมหมวกหรือมิได้สวมหมวกทำวันทยาหัตถ์ 2 นิ้ว คือยกมือขวาขึ้น แยกนิ้วชี้กับนิ้วกลางออกเหยียดตรงรูปตัว V แล้วแตะนิ้วที่กระบังหมวกต่อขอบหมวก
2. แสดงความเคารพเป็นหมู่ คือ การทำแกรนด์ฮาวล์

5.2 ลูกเสือสามัญ (Scout)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

กองลูกเสือสามัญ

ประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 - 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 6 – 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ด้วย

คติพจน์

“จงเตรียมพร้อม” (Be prepared)

คำปฏิญาณ

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า - “On my honour, I promise

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ - to do my duty to my country, to religion and to the monarch

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ - to help other people at all times

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ - and to obey the Scout Law”

กฎของลูกเสือสามัญ

1. ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้ (A scout's honor is to be trusted.)
2. ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ (A scout is loyal.)
3. ลูกเสือมีหน้าที่กระทำให้ตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น (A scout's duty is to be useful to help others.)
4. ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก (A scout is a friend to all and a brother to every other scout.)
5. ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย (A scout is courteous.)
6. ลูกเสือมีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ (A scout is a friend to animal.)
7. ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ (A scout obeys orders of his parents, Patrol Leader and Scoutmaster without question.)
8. ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก (A scout smiles and whistles under all difficulties.)

9. ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์ (A scout is thrifty.)

10. ลูกเสือประพฤติชอบด้วย กาย วาจา ใจ (A scout is clean in thought, word and deed.)

การเคารพ

วิธีแสดงความเคารพมี 2 วิธี คือ

1. วันทยาหัตถ์ เป็นท่าแสดงความเคารพส่วนบุคคลขณะอยู่ตามลำพัง การทำวันทยาหัตถ์ ให้ยกมือขวาขึ้น นิ้วหัวแม่มือกดนิ้วก้อยไว้ เหยียดนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางชิดกัน ให้ข้อสุดท้ายของปลายนิ้วชี้แตะที่ขอบหมวกปีก ประมาณตรงทางคิ้วขวา ถ้าสมหมวกทรงอ่อน (แบร์เรต์) ถ้ามิได้สมหมวก ใช้ปลายนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา ถ้าอยู่ในแถว ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จะเป็นผู้หรือผู้สั่ง เช่น “แถวตรง”

2. วันทยาอูฐ หรือเคารพท่าพลอง เป็นการแสดงความเคารพเมื่อลูกเสือถือไม้พลอง

2.1 เมื่ออยู่กับที่ ลูกเสือต้องอยู่ในท่าเลียบอาวูฐ คือ อยู่ในท่ายืนตรง ถือไม้พลองด้วยมือขวา โคนไม้พลองอยู่ชิดกับเท้าขวาที่โคนนิ้วก้อย จับไม้พลองให้อยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ อีก 4 นิ้ว จับไม้พลองเฉียงลงไปข้างล่าง นิ้วเรียงชิดติดกัน ปลายไม้พลองอยู่ในร่องไหล่ขวา ตั้งตรงแนบลำตัว เมื่อผู้บังคับบัญชาบอก “วันทยาอูฐ” ให้ยกมือซ้าย (เช่นเดียวกับการแสดงรหัส) ขึ้นแตะที่ไม้พลอง ให้แขนซ้ายอยู่เสมอแนวระดับไหล่ทั้งสองข้าง เมื่อเลิกทำความเคารพ ผู้บังคับบัญชาจะบอก “เรียบ อาวูฐ” ให้ลูกเสือลดแขนซ้ายลงมาอยู่ที่เดิมโดยเร็ว

2.2 เมื่อเดินในท่าแบกพลอง ให้ลดมือซ้ายจับที่พลองเหยียดลงมาชิดกับตัว แล้วยกมือขวาท่าแสดงรหัสลูกเสือไปแตะพลอง ให้คว่ำฝ่ามือลงข้างล่างและให้แขนขวาอยู่เสมอแนวระดับไหล่ทั้งสองข้าง ในขณะที่ทำความเคารพ ให้มองดูผู้รับการเคารพ

5.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ประกอบด้วยหมู่ลูกเสืออย่างน้อย 2 หมู่ ไม่เกิน 6 หมู่ หมู่หนึ่งมีลูกเสือ 4 – 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่

คติพจน์

“ มองไกล ” (Look wide)

คำปฏิญาณ กฎ และการเคารพของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คำปฏิญาณ กฎ และการเคารพของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เป็นเช่นเดียวกับลูกเสือสามัญ

6. โครงสร้างหลักสูตรลูกเสือ

6.1 หลักสูตรเตรียมลูกเสือสำรอง ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน 36 ชั่วโมง

1. ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ	6 ชั่วโมง
2. ความรู้ความเข้าใจในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	2 ชั่วโมง
3. วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	2 ชั่วโมง

4. การพึ่งและพัฒนาตนเอง	2 ชั่วโมง
5. การช่วยเหลือผู้อื่น	2 ชั่วโมง
6. ทักษะทางลูกเสือ	4 ชั่วโมง
7. การใช้ชีวิตกลางแจ้ง	4 ชั่วโมง
8. กิจกรรมตามคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง
9. กิจกรรมตามกฎของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง
10. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	2 ชั่วโมง
11. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชุมชน	2 ชั่วโมง
12. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชาติบ้านเมือง	1 ชั่วโมง
13. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือโลก	1 ชั่วโมง
6.2 หลักสูตรลูกเสือสำรอง ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลาเรียน 36 ชั่วโมง	
1. ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ	6 ชั่วโมง
2. ความรู้ความเข้าใจในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	2 ชั่วโมง
3. วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	2 ชั่วโมง
4. การพึ่งและพัฒนาตนเอง	4 ชั่วโมง
5. การช่วยเหลือผู้อื่น	2 ชั่วโมง
6. ทักษะทางลูกเสือ	2 ชั่วโมง
7. การใช้ชีวิตกลางแจ้ง	4 ชั่วโมง
8. กิจกรรมตามคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง
9. กิจกรรมตามกฎของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง
10. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	2 ชั่วโมง
11. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชุมชน	2 ชั่วโมง
12. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชาติบ้านเมือง	1 ชั่วโมง
13. กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือโลก	1 ชั่วโมง
6.3 หลักสูตรลูกเสือสำรอง ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลาเรียน 36 ชั่วโมง	
1. ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือ	4 ชั่วโมง
2. ความรู้ความเข้าใจในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	2 ชั่วโมง
3. วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	2 ชั่วโมง
4. การพึ่งและพัฒนาตนเอง	4 ชั่วโมง
5. การช่วยเหลือผู้อื่น	2 ชั่วโมง
6. ทักษะทางลูกเสือ	4 ชั่วโมง
7. การใช้ชีวิตกลางแจ้ง	4 ชั่วโมง
8. กิจกรรมตามคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง

9. กิจกรรมตามกฎของลูกเสือสำรอง	4 ชั่วโมง
10.กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม	2 ชั่วโมง
11.กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชุมชน	2 ชั่วโมง
12.กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือชาติบ้านเมือง	1 ชั่วโมง
13.กิจกรรมโครงการเพื่อช่วยเหลือโลก	1 ชั่วโมง
14.กิจกรรมวิชาชีพพิเศษ	ฝึกอบรมนอกเวลาเรียนหรือบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น

6.4 หลักสูตรลูกเสือสามัญ มีเนื้อหาสาระ หรือ ทักษะ ดังนี้

หลักสูตรลูกเสือตรี	หลักสูตรลูกเสือโท	ลูกเสือเอก
สาระ /กิจกรรม	สาระ /กิจกรรม	สาระ /กิจกรรม
<p>1. ความรู้เกี่ยวกับ ขบวนการลูกเสือ</p> <p>1.ประวัติสังเขปของลอร์ด เบเดน – โปเอลล์</p> <p>2. พระราชประวัติสังเขปของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>3.วิวัฒนาการของ กระบวนการลูกเสือไทย และลูกเสือโลก</p> <p>4.การทำความเคารพ การแสดงรหัส การจับมือ ช้าย และคติพจน์ของ ลูกเสือ</p> <p>2. คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสามัญ</p> <p>เข้าใจและยอมรับคำ ปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือสามัญ</p>	<p>1. การรู้จักดูแลตนเอง</p> <p>1.บรรจุสิ่งของต่างๆลงใน เครื่องหล้ง สำหรับการไปอยู่ ค่ายพักแรมปลายสัปดาห์</p> <p>2.เตรียมเครื่องปัจจุบัน พยาบาลเป็นส่วนตัว สำหรับการเดินทางไกล</p> <p>3.ก่อไฟ ปรงเครื่องตีมีร้อน ปรงอาหารง่ายๆ นอก สถานที่</p> <p>4.กางเต็นท์สำหรับพักแรมใน การเดินทางไกล</p> <p>5.ออกไปอยู่ค่ายพักแรมอย่าง น้อยหนึ่งคืน</p> <p>2. การช่วยเหลือผู้อื่น</p> <hr/> <p>1. รู้จักวิธีปฏิบัติต่อ บาดแผล แมลงสัตว์กัด ต่อย แดดเผา ไฟ ลวก น้ำร้อนลวก และ</p>	<p>1. การพึ่งตนเอง</p> <p>1.นับแต่เข้าเป็นลูกเสือสามัญ ได้อยู่ ค่ายพักแรมแล้วเป็นเวลาไม่น้อย กว่า 12 คืน</p> <p>2.ว่ายน้ำได้ระยะทาง 45 เมตร (ผู้อำนวยการกอง กอง ลูกเสือ ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการลูกเสือ อำเภอ แล้วแต่กรณี อาจอนุมัติให้ สอบวิชาอย่างอื่นแทนได้)</p> <p>3. เข้าใจถึงการรักษาตัว ซึ่ง จำเป็นต้องกระทำรวมทั้ง ความรู้ เกี่ยวกับการที่ต้องตรวจตรา จาก การเปลี่ยนแปลงของสภาวะ อากาศ สาเหตุของการป่วย เจ็บ การป้องกันอาการ และการ รักษาอย่างทันทีทันใด ก่อนที่จะเริ่ม ประกอบกิจกรรม ซึ่งมีการผจญ ภัย เช่น การเล่นเรือใบ การเดิน ข้ามเนินเขา และการสำรวจถ้ำ เป็น ต้น</p>

<p>3. กิจกรรมกลางแจ้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่หรือกองลูกเสือนอกสถานที่</p> <p>4. ระเบียบแถว ท่ามือเปล่าท่าถือไม้พลอง การใช้สัญญาณมือและ นกหวีดการตั้งแถวและ การเรียกแถว</p>	<p>การเป็นลม</p> <p>2. แสดงความสามารถในการชี้ทางให้แก่คนต่างถิ่นและมีความรู้พอสมควร เกี่ยวกับบริการขนส่งสาธารณะของท้องถิ่น สถานที่ที่น่าสนใจหรือสำคัญของท้องถิ่น รวมทั้งตำบลที่อยู่ของแพทย์ สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิงสถานที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะและสถานที่ราชการต่าง ๆ</p>	<p>4. รู้จักใช้ ดูแลรักษา และระมัดระวังอันตราย อันเนื่องจากการนำสิ่งต่อไปนี้ไปใช้</p> <p>1. ตะเกียงและเตาสมัยใหม่ ตะเกียงและเตาที่ใช้สูบ เช่น ตะเกียงเจ้าพายุ และเตาฟู่</p> <p>2. การใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องมือที่ต้องใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน เช่น พัดลม เตารีด เต้าไฟฟ้า ตู้เย็น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น</p>
--	--	--

หลักสูตรลูกเสือโต	ลูกเสือเอก
สาระ /กิจกรรม	สาระ /กิจกรรม
<p>3. การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ</p> <p>1. รู้ทิศทั้ง 8 ทิศ รู้วิธีวางแผนที่ให้ถูกทิศทางและรู้จักการใช้เข็มทิศ</p> <p>2. แสดงว่าเข้าใจในเรื่องมาตราส่วน และเครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้กันเป็นธรรมเนียมในการทำแผนที่ โดยอธิบายประกอบเส้นทางระยะสั้นๆ ที่กำหนดให้ตามแผนที่</p> <p>3. เดินทางไกลไปกลับระยะทาง 10 กม. กับเพื่อนคนหนึ่งซึ่งมีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน และเมื่อกลับและเมื่อกลับมาแล้ว ให้รายงานต่อผู้กำกับลูกเสือด้วยวาจา ถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กระทำสำเร็จในระหว่างการเดินทาง</p>	<p>5. ทำเรื่องต่อไปนี้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จ -รู้วิธีพิจารณา ในเมื่อจะเลือกสถานที่ตั้งค่ายพักแรมและทำรายการอาหาร (รวมทั้งปริมาณ) สำหรับการอยู่ค่ายพักแรมสองคน ในวันหยุดปลายสัปดาห์- ปรุงอาหาร 2 อย่าง สำหรับ คน 2 คน</p> <p>2. การบริการ</p> <p>1. สามารถให้คำชี้แจงอย่างชัดเจนและสั้น ในเมื่อติดต่อขอความช่วยเหลือจากกรรพยาบาล ตำรวจ หรือสถานีดับเพลิง กับรู้จักว่าควรปฏิบัติอย่างไรในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ หรือเหตุฉุกเฉินอย่างอื่นรวมทั้งการช่วยเหลือเนื่องจากไฟไหม้ การจมน้ำ การถูกไฟฟ้าช็อต และแก๊สรั่ว</p>

<p>(เช่น สเก็ตภาพ หรือได้รับความรู้พิเศษเกี่ยวกับสถานที่บางแห่ง หรือ บุคคล)</p> <p>4.แสดงว่ารู้จักและเข้าใจกฎจราจรตลอดจนเครื่องหมายที่ใช้ในการจราจร</p> <p>5.ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับต่างประเทศ 1 ประเทศหาทางที่น่าสนใจในการที่จะเดินทางไปยังประเทศนั้น และเล่าให้ลูกเสือในหมู่ของตนทราบถึงสิ่งสำคัญต่างๆ ที่หวังว่าจะได้พบเห็นที่นั่น</p>	<p>2.รู้จักการปฐมพยาบาล สำหรับกรณีเลือกออกภายนอกและอาการช็อค รู้วิธีที่ถูกต่อในการช่วยให้คนหายใจ และรู้ถึงอันตรายต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายคนเจ็บ ตลอดจนรู้จักการนำผู้ป่วยเจ็บส่งโรงพยาบาล</p> <p>3.ให้บริการบางอย่าง ภายในหรือนอกวงกลูกเสือ ด้วยความสมัครใจ โดยทำงานที่มีคุณค่าอย่างน้อยเป็นเวลา 3 ชั่วโมง หรือโดยการให้บริการอย่างสม่ำเสมอรวมเป็นเวลา 3 ชม.</p>
หลักสูตรลูกเสือโท	ลูกเสือเอก
สาระ /กิจกรรม	สาระ /กิจกรรม
<p>4. ทักษะในทางวิชาลูกเสือ</p> <p>1.อธิบายถึงวิธีใช้และเก็บรักษามีดและขวาน ใช้มีดเหลาไม้ให้เป็นสมอบกสำหรับชิงเต็นท์ หรือให้เป็นเครื่องใช้อื่นๆ และใช้ขวานสำหรับผ่าไม้เพื่อเตรียมก่อไฟ</p> <p>แสดงวิธีผูกเงื่อน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการอยู่ค่ายพักแรมหรือบนเรือ คือ</p> <p>ก. ผูกเงื่อนด้วยเชือกเส้นเดียวหรือสองเส้นที่มีขนาดเดียวกัน (Knots) เช่น เงื่อนประมง เงื่อนผูกกร่น เงื่อนผูกคนลาก</p> <p>ข. ผูกเงื่อนด้วยเชือกที่มีขนาดต่างกัน (Bends) เช่น เงื่อนขัดสมาธิ เงื่อนขัดสมาธิ 2 ชั้น</p> <p>ค. ผูกเงื่อนด้วยเชือกกับวัสดุอย่างหนึ่งอย่างใด (Hitches) เช่น เงื่อนผูกซุง เงื่อนตะกรุดเบ็ด เงื่อนผูกรั้ว</p> <p>ง. ผูกแน่น (Lashing) เช่น ผูกประกบ ผูกทแยง ผูกกากบาทสำหรับเงื่อนตามข้อ ก - ข - ค อย่างละเอียด และ ตามข้อ ง.</p>	<p>3. การผจญภัย</p> <p>เดินทางไกลด้วยเท้าหรือโดยทางเรือด้วยความสามารถของตนเอง เป็นระยะทาง 20 กม. หรือโดยรถจักรยาน เป็นระยะทาง 80 กม. และไปอยู่ค่ายพักแรมค้างคืนกับลูกเสือสามัญคนหนึ่งที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน แล้วบันทึกรายงานการเดินทางโดยย่อ และกล่าวถึงสิ่งที่น่าสนใจใช้เข็มทิศในที่กลางแจ้ง เพื่อทำแบบฝึกหัดง่ายๆ เกี่ยวกับการหาทิศอธิบายระบบเส้นชั้นความสูง (Contour System) กับสามารถแจ้งและหาตำแหน่งที่ตั้ง โดยอาศัยระบบพิกัดกริด (Grid Reference) ในแผนที่ของกรมแผนที่ทหารได้เลือกทำงานต่อไปนี้ให้สำเร็จ 2 อย่าง เข้าร่วมกับหมู่หรือกองลูกเสือของตนในกิจกรรมกลางแจ้ง โดยร่วมกับลูกเสือหมู่หนึ่งจากกอง อื่น เช่น การอยู่ค่ายพักแรมการเดินทางไกล การเล่นในที่กว้าง หรือการเดินทางสำรวจ</p>

<p>ทั้ง 3 เงื่อนไข</p> <p>แสดงว่ามีความรู้ทั่วไปและสนใจลักษณะและสัญญาณเกี่ยวกับกาลอากาศ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตน</p>	
---	--

<p>หลักสูตรลูกเสือโท</p>	<p>ลูกเสือเอก</p>
<p>สาระ /กิจกรรม</p>	<p>สาระ /กิจกรรม</p>
<p>5. งานอดิเรกและเรื่องที่สนใจ</p> <p>แสดงให้เห็นหมู่หรือกองลูกเสือของตนเห็นว่า ตนมีทักษะหรือสมรรถภาพพอสมควรในงานอดิเรก หรือเรื่องที่สนใจส่วนตัว เช่น การขี่รถจักรยาน , การว่ายน้ำ , ธรรมชาติศึกษา , เรื่องราวเกี่ยวกับกาลอากาศ , การรู้จักชนิดของเครื่องบิน , ดาว , การขี่ม้า , การทำหุ่นจำลอง , การสานตะกร้า , การสะสมแสตมป์ , วรรณคดี , การวาดภาพ , การตกแต่งบ้าน , การสร้างเครื่องรับวิทยุ , การทำเครื่องมือ เช่น ประตุ หน้าต่างๆ และบันได</p> <p>สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น เรื่องที่สนใจและงานอย่างอื่นยังมีอีกมาก</p> <p>6. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ</p> <p>สนทนากับนายหมู่ของตนเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของตนในเรื่องวิชาลูกเสือ ตลอดจนการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ก็วางแผนเพื่อความเจริญก้าวหน้าของตนในอนาคตด้วย</p> <p>7. ระเบียบแถว</p> <p>ทบทวนท่าฝึกต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาลูกเสือตรี และปฏิบัติตามหนังสือคู่มือการฝึกระเบียบแถวลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ</p>	<p>ข. เดินทางตามลำพังหรือกับเพื่อนคนหนึ่งที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน ไปยังสถานที่ที่น่าสนใจ หรือ เดินทางไกลระยะทางไม่น้อยกว่า 40 กม. และรายงานด้วยวาจาโดยย่อเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น</p> <p>ค. พายเรือนั่งคนเดียว เป็นระยะทาง 1,600 เมตร หรือทำการเล่นเรือใบขนาดเล็ก รอบระยะทางรูปสามเหลี่ยม หรือมีความเข้าใจในระบบการผูกเชือกพันหลักให้แน่น (the belay system) และไต่ลงตามเส้นเชือกจากที่สูง (abseil) ระยะ 9 เมตร โดยถูกต้องตามวิธี</p> <p>ง. ในขณะที่ไปอยู่ค่ายพักแรมในต่างประเทศให้ใช้เวลา 1 วัน กับหมู่ของตนหรือกับลูกเสืออีกคนหนึ่ง จากกองลูกเสือของตน หรือกองลูกเสือในท้องถิ่น เพื่อสำรวจตำบลหรือหมู่บ้านในท้องถิ่น เมื่อกลับมาแล้วให้รายงานด้วยวาจาว่า ได้ทำอะไร เห็นอะไร พบกับใคร และมีอะไรบ้างที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตในท้องถิ่น</p> <p>4. วิชาการของลูกเสือ</p> <p>1.ทำโครงการบุกเบิก1 โครงการให้สำเร็จ โดยใช้ การผูกแน่น (Lashings) ที่แตกต่างกัน อย่างน้อยที่สุด2 วิธี และ/หรือ ใช้ รอกประกอบเชือก (blocks and tackle) เรื่องโดยปกติควรจะทำเป็นโครงการของหมู่</p>

	<p>2. แสดงวิธีผูกเงื่อนต่างๆ 3 อย่าง ที่มีประโยชน์ สำหรับช่วยเหลือผู้ที่ตกอยู่ในอันตราย เช่น เงื่อน บ่วง สายธนู เงื่อนบ่วงสายธนูสองชั้น เงื่อนบ่วง สายธนูสามชั้น เงื่อนเก้าอี้ และวิธีผูกเชือกพัน หลักให้แน่น (belay procedure) ที่ถูกต้อง</p> <p>3. ปรงอาหารแบบชาวป่า และกินอาหารนั้นก็บ ทำที่พักแรมชั่วคราว</p> <p>4. รู้จักกฎแห่งความปลอดภัยของการใช้ ขวาน และรู้จักวิธีเก็บรักษาเลื่อยและขวาน กับ ใช้เลื่อยและขวานสำหรับโค่นต้นไม้ ริดกิ่งไม้ หรือ ตัดไม้เนื้ออ่อน</p>
--	--

ลูกเสือเอก
สาระ / กิจกรรม
<p>5. เลือกทำงานต่อไปนี้ให้สำเร็จ 2 อย่าง</p> <p>ก. จัดทำอนุทินธรรมชาติ เกี่ยวกับนกหรือสัตว์เลี้ยง หรือทำการสะสมตัวอย่างใบไม้และ ดอกไม้ เป็นเวลาอย่างน้อย 1 เดือน</p> <p>ข. จัดทำสถิติกาลอากาศประจำวันอย่างง่ายเป็นเวลา 1 เดือน หรือจัดทำสมุดหมายเหตุ รายวันของหมู่ลูกเสือเป็นเวลา 2 เดือน</p> <p>ค. ไปเยือนอาคารหรือสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของท้องถิ่น และเขียนรายงานสังเขป บรรยายถึง ประวัติและวัตถุประสงค์ของอาคาร หรือสถานที่นั้น หรือสำรวจบริเวณเล็กๆ แห่งหนึ่งในละแวกบ้าน ของตน เช่น บริเวณสองฝั่งแม่น้ำหรือลำคลองระยะทาง 800 เมตร และ ทำแผนผังขนาดใหญ่ แสดงสิ่งต่างๆในบริเวณนั้น</p>

<p>ง. ได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญอย่างน้อย 2 เครื่องหมาย</p> <p>จ. แสดงว่า ตระหนักในความจำเป็นของการอนุรักษ์ธรรมชาติโดยมีส่วนร่วมในโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติ 1 โครงการ อย่างจริงจัง</p> <p>6. อภิปรายกับผู้กำกับลูกเสือของตนในเรื่องต่อไปนี้</p> <p>ก. ความเข้าใจของตน เกี่ยวกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ</p> <p>ข. การฝึกอบรมวิชาลูกเสือของตนในอนาคตและการสมัครเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p> <p>ค. ความหมายในทางปฏิบัติของความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก</p> <p>7. ระเบียบแถว</p> <p>ก. ทบทวนท่าฝึกต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชา ลูกเสือ ตรี โท</p> <p>ข. การเดินสวนสนาม</p>

6.5 หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
<p>เครื่องหมายลูกเสือโลก (สอบได้ภายใน 6 เดือน)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสดงว่าเข้าใจเรื่องราวต่อไปนี้พอสมควร <ol style="list-style-type: none"> 1.1 กิจการของคณะลูกเสือแห่งชาติ 1.2 กิจการของคณะลูกเสือโลกและความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ 1.3 บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 2. ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 3. เข้าใจเรื่องระเบียบแถวและปฏิบัติตามหนังสือ คู่มือการฝึกระเบียบแถว ลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
	<ol style="list-style-type: none"> 4. กางและรื้อเต็นท์ที่พักแรมในเวลากลางคืนกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกคนหนึ่ง 5. สาธิตการบรรจุเครื่องหลังอย่างถูกต้องสำหรับการเดินทางไกลไปพักแรมค้างคืน 6. ก่อและจุดไฟกลางแจ้ง แล้วปรุงอาหารอย่างเพียงพอสำหรับ 2 คน 7. สามารถอ่านและใช้แผนที่ เข็มทิศและรู้จักบริเวณที่ตนอยู่ โยพิจารณาจากเข็มทิศและ

	<p>สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นด้วยตาเปล่า</p> <p>8. สามารถผูกและรู้จักประโยชน์เงื่อนไข 10 เงื่อนไขต่อไปนี้ คือ เงื่อนไขพิรอด เงื่อนไขขัดสมาธิ เงื่อนไขผูกกระทัดไม้ เงื่อนไขบ่วงสายธนู เงื่อนไขตะกรุดเบ็ด เงื่อนไขประมง เงื่อนไขผูกซุง เงื่อนไขผูกรั้ง เงื่อนไขปมตาไก่ และการผูกแน่น (ผูกทแยง ผูกกากบาท ผูกประกบ)</p> <p>9. รู้วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลในเรื่องต่อไปนี้ คือ บาดแผลธรรมดา ถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก เป็นลม ูกัด แมงมุมกัด แมลงกัดต่อย ผิวหนังถลอกและเท้าแพลง</p> <p>10. รู้เรื่องที่พึงระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่</p>
<p>เครื่องหมายวิชาพิเศษ (76 วิชา)</p>	<p>เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้</p>

6.6 หลักสูตรลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

<p>เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ (สอบได้ภายใน 1 ปี และเข้าพิธีประจำกองแล้ว หลังจากได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก)</p>	<p>ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ จะต้องมีความคุณสมบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับเครื่องหมายลูกเสือโลก 2. สอบวิชาพื้นฐานระดับลูกเสือชั้นพิเศษได้ 5 วิชา คือ วิชาการเดินทาง สำรวจ วิชาการบริการ และวิชาอื่นอีก 3 วิชา ซึ่งลูกเสือเป็นผู้เลือก 3. ผ่านการฝึกอบรมวิชาความคิดริเริ่ม (Initiative Course) ซึ่งต้องประกอบด้วย ไปอยู่ค่ายพักแรมเป็นเวลา 1 คืน <p>การไปอยู่ค่ายพักแรมต้องเดินไปยังท้องถิ่นที่ลูกเสือไม่คุ้นเคย จำนวนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่จะไปอยู่ค่ายพักแรม ควรแบ่งเป็นชุด ๆ ละ 4 คน</p> <p>การเดินทางไกลต้องมีระยะทางอย่างน้อย 8 กิโลเมตรและในระหว่างการเดินทางให้สมมติว่า มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นอย่างน้อย 5</p>
--	--

	<p>อย่าง เช่น ช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือมีผู้ติดอยู่ในที่สูง การใช้เข็มทิศ การปฏิบัติงานในเวลากลางคืน การแปลรหัสและเหตุฉุกเฉินทางน้ำ เป็นต้น เหตุฉุกเฉินเช่นวอนี้ให้เว้นระยะห่างกันพอสมควรและลูกเรือจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องแผนที่และเข็มทิศ จึงจะสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางได้</p> <p>การฝึกอบรมวิชาความคิดริเริ่มนี้ต้องมีลักษณะเป็นการทดสอบอย่างจริงจังในเรื่องของความตั้งใจจริง ความคิดริเริ่ม และการพึ่งตนเอง (Self-reliance) คณะกรรมการดำเนินงานของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่สมควรได้รับเครื่องหมายลูกเรือชั้นพิเศษได้รับอนุมัติจากเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเรือแห่งชาติหรือ ผู้อำนวยการลูกเรือจังหวัดแล้วแต่กรณี</p>
<p>เครื่องหมายวิชาพิเศษ (76 วิชา)</p>	<p>เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>

6.7 หลักสูตรลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กิจกรรม	หัวข้อเนื้อหา
<p>เครื่องหมายลูกเรือหลวง (สอบได้ 6 เดือน)</p>	<p>ผู้ที่เข้าเกณฑ์ได้รับเครื่องหมายลูกเรือหลวง จะต้องมีความสมบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับเครื่องหมายลูกเรือชั้นพิเศษ 2. สอบได้วิชาพื้นฐานในระดับลูกเรือชั้นพิเศษ 3 วิชา ซึ่งไม่อยู่ในวิชาพื้นฐาน 5 วิชาที่สอบได้เมื่อขอรับเครื่องหมายลูกเรือชั้นพิเศษ 3. สอบได้วิชาบริการและวิชาพื้นฐานอีก 3 วิชา ในระดับลูกเรือหลวง 4. ผ่านการฝึกอบรมวิชาการเป็นผู้นำ ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ 5. คณะกรรมการดำเนินงานของกองและผู้กำกับเห็นว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีตามวิธีการของลูกเรือและสมควรได้รับเครื่องหมายลูกเรือหลวง 6. เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเรือแห่งชาติหรือผู้อำนวยการลูกเรือจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำการสัมภาษณ์ เมื่อเห็นว่าเป็นผู้เหมาะสมแล้ว ให้รายงานต่อไปตามลำดับจนถึงคณะกรรมการบริหารลูกเรือ

	แห่งชาติพิจารณาอนุมัติ และให้ประธานคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ลงนามในประกาศนียบัตรแสดงว่าเป็นผู้ได้รับ เครื่องหมายลูกเสือหลวง
เครื่องหมายวิชาพิเศษ (76 วิชา)	เรียนนอกเวลาหรือเรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2 หรือใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

7. แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง ก่อนที่จะมีการ ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. พิธีเปิด (เชิญธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)
2. เกมหรือเพลง ทำให้เกิดความสนุกสนาน เป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนปฏิบัติกิจกรรม อาจ ใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นจะต้องสอดคล้องหรือสัมพันธ์ กับ เนื้อหาเสมอไป
3. การปฏิบัติกิจกรรม เน้นการปฏิบัติเป็นฐาน โดยใช้ระบบหมู่เพื่อสะดวกต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการควบคุมดูแล ตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไข
4. การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ ควรเน้นเรื่องง่าย ๆ และสรุปให้ลูกเสือเข้าใจว่ามี ประโยชน์ อย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความกล้าหาญอดทน ฯลฯ
5. พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ เชิญธงลง เลิก)

8. การวัดประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีมี 2 กิจกรรม คือ

8.1 กิจกรรมบังคับ เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีผ่านช่วงชั้นหรือ จบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดและมีการวัดผลตลอดภาคเรียน โดยการ

1. สังเกต ความสนใจ การเข้าร่วมกิจกรรม
2. ซักถาม
3. การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

8.2 วิชาพิเศษ เป็นการวัดผลและประเมินผลในแต่ละวิชา โดยการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และใช้เกณฑ์ดังนี้

1. ผ่าน (ผ)
2. ไม่ผ่าน (มผ.)

9. กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ-เนตรนารี

การอยู่ค่ายพักแรม เป็นหัวใจของลูกเสือ ลูกเสือทุกคนต่างก็มีโอกาสที่จะอยู่ค่ายพักแรม เนื่องจากตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ.2509 ข้อ 273-279 กำหนดไว้ว่า ให้ผู้กำกับกลุ่มหรือผู้กำกับลูกเสือนำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกลและแรมคืนในปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้พักแรมอย่างน้อย 1 คืน

การเดินทางไกลและแรมคืน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกลและแรมคืนไว้ให้พร้อมก่อนและเนิ่น ๆ ดังนั้น บทบาทผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกเสือ ต้องงานการอยู่ค่ายพักแรมและตามหน้าที่ของตนเอง จึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือของตนได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอ

อนึ่ง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องเข้าใจว่า กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมนี้ เป็นกิจกรรมสำหรับเด็ก มิใช่กิจกรรมของผู้ใหญ่ ความสำเร็จคือกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก ได้แก่ การผจญภัย การได้เพื่อน ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ได้ความสนุกและความสุข พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อการไปอยู่ค่ายพักแรมด้วย ถือว่าสิ่งนี้เป็นจุดหมายที่สำคัญ

10. วิชาพิเศษลูกเสือ

ลูกเสือทั้ง 4 ประเภทที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ อาจสอบวิชาพิเศษได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ วิชาเหล่านี้ มุ่งหมายให้ลูกเสือได้แสดงออก ซึ่งทักษะและความสนใจของตนเองกับเพื่อให้ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่น ๆ ด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นักผจญภัย	2. นักดาราศาสตร์	3. นักอตุณิยมวิทยา
4. ผู้จัดการค่ายพักแรม	5. ผู้พิทักษ์ป่า	6. นักเดินทางไกล
7. หัวหน้าคนครัว	8. นักบุกเบิก	9. นักสะกดรอย
10. นักธรรมชาติวิทยา	11. การสื่อสารด้วยยานพาหนะ	12. นักดับเพลิง
13. นักสัญญาณ	14. นักสารพัดช่าง	15. นักโบราณคดี
16. นักสะสม	17. นักดนตรี	18. นักถ่ายภาพ
19. นักกีฬา	20. นักกรีฑา	21. นักพิมพ์ดีด
22. นักแสดงการบันเทิง	23. นักยิงปืน	24. ล่าม
25. หน้าที่พลเมือง	26. มัคคุเทศก์	27. บรรณารักษ์
28. เลขานุการ	29. พลาธิการ	30. ผู้ช่วยการจราจร
31. ช่างเขียน	32. ช่างไฟฟ้า	33. ช่างวิทยุ
34. ช่างแผนที่	35. ช่างเครื่องยนต์	36. อีเล็กทรอนิกส์

37. การหาமிตร	38. การฝีมือ	39. การช่วยผู้ประสบภัย
40. การสาธารณสุข	41. การพยาบาล	42. การพูดในที่ สาธารณะ
43. การอนุรักษ์ ธรรมชาติ	44. การประชาสัมพันธ์	45. การสังคมสงเคราะห์
46. การพัฒนาชุมชน	47. ชาวประมง	48. ต้นเด่น
49. ผู้นำร่อง	50. นักเล่นเรือใบ	51. นักว่ายน้ำ
52. นักพายเรือ	53. นักกระเชียงเรือ	54. กลาสีเรือ
55. การควบคุมการจราจรทาง น้ำ	56. การป้องกันความเสียหาย และดับเพลิงไหม้บนเรือ	57. การเรือ
58. การดำรงชีพในทะเล	59. เครื่องหมายชาวเรือ	60. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ลูกเสือเหล่าสมุทร
61. นักเครื่องบินเล็ก	62. ช่างอากาศ	63. ยามอากาศ
64. การควบคุมการจราจรทาง อากาศเบื้องต้น	65. การควบคุมการจราจรทาง อากาศ	66. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และดับเพลิงอากาศยาน
67. การฝึกเป็นผู้นำ	68. นักปฏิบัติการทางจิตวิทยา (ปจว.)	69. การขนส่งทางอากาศ
70. แผนที่ทหารและเข็มทิศ	71. เสนารักษ์	72. การดำรงชีพในถิ่น ทุรกันดาร
73. นักไต่ผา	74. เครื่องหมายการบิน	75. เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ลูกเสือเหล่าอากาศ
76. เครื่องหมายผู้ฝึกสอน		

11. แนวปฏิบัติการสอบวิชาลูกเสือพิเศษ

ในการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ มีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

1. ทำการสอบวิชาพิเศษโดยใช้เวลานอกเหนือจากจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม นอกจากนี้ ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเองทำการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ของวิชาพิเศษ แล้วทำการขอสอบหรือส่งรายงานผลการปฏิบัติงานของรายวิชานั้น แก่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอประดับเครื่องหมาย การสอบจะจัดให้มีขึ้นปีละกี่ครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริง เมื่อสอบผ่านแล้ว ให้ผู้กำกับลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ

2. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติ ก็ให้นำไปบูรณาการ รวมทั้งทำการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้น ๆ และให้ถือว่าลูกเสือที่ผ่านการสอบแล้วมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย

3. ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการขอซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามจำนวนที่ลูกเสือได้รับจากร้านค้าขององค์การการค้าของคุรุสภา

4. สำหรับวิชาพิเศษลูกเสือ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ.2528

บทที่ 3 วิธีดำเนินงาน

การดำเนินการกิจกรรมเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ ตามกลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแคน พุทธศักราช 2553 ซึ่งโครงการอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2555 ซึ่งอยู่ในกลุ่มงานบริหารงานวิชาการ (หน้า 42 – 44) เมื่อถึงภาคเรียนที่ 2 ผู้รับผิดชอบโครงการก็จะนำรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการเข้าสู่ที่ประชุมประจำเดือนของโรงเรียนเพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินงานตามแผน โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรที่เข้าร่วมโครงการ
2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน
4. การสร้างเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่เข้าร่วมโครงการ

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านหนองแคน ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๑๖ คน ชาย ๘ คน หญิง ๘ คน

1.2 ลูกเสือ – เนตรนารีสำรอง(Cub Scout) หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านหนองแคน ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 31 คน ชาย คน หญิง คน

1.3 ลูกเสือ – เนตรนารีสามัญ (Scout) หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนบ้านหนองแคน ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน คน ชาย คน หญิง คน

1.4 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout) หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนบ้านหนองแคน ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 44 คน ชาย คน หญิง คน

1.5 ผู้เข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเดินทางไกลของลูกเสือสำรอง การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมที่ไม่ใช่ นักเรียน บุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแคน

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และสถานภาพ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดกิจกรรมเดินเนตรนารี กิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรายงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) เป็นคำถามแบบปลายปิด (closed form) ลักษณะเป็นตัวเลขประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ทรศนะของคณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 15 ข้อ และ ทรศนะของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 ข้อ โดยทั้งสองส่วนแบ่งออกเป็นสองตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 แต่ละข้อเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 ระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 ระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรารี ปีการศึกษา 2555 ระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือ

ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

4.2 กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมขอบข่ายการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม สองส่วน ๆ ละ 15 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้รายงานนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มประชากรโดยการแจกแบบสอบถามหลังจากการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือ ปีการศึกษา 2555 เสร็จสิ้นทุกกิจกรรม ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้รายงานสามารถเก็บแบบสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินงานได้ จำนวน 14 ฉบับจากนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ จำนวน 76 ฉบับ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ผู้รายงานได้นำแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางสถิติ ตามขั้นตอนดังนี้

6.1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (%) แบบสอบถามตอนที่ 1

6.2 วิเคราะห์คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555

6.3 เทียบกับเกณฑ์การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ระดับน้อยที่สุด

6.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ (t - test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

7. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

7.1 หาค่าร้อยละ (Percentage)

7.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

7.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation , S.D.)

www.kroobannok.com

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

การรายงานการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ และการจัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ปีการศึกษา 2555 ผู้รายงานได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรพี ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่ม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. คณะกรรมการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		7	50.00
หญิง		7	50.00
รวม		14	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน ทั้งหมด 14 คน เพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตารางที่ 2 ข้อมูลประสบการณ์ในการทำงานผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์			
น้อยกว่า 5 ปี		2	14.3
5 – 10 ปี		3	21.4
มากกว่า 10 ปี		9	64.3
รวม		14	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี มีมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3

2. นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ตารางที่ 3 ข้อมูลสถานะของผู้ตอบแบบสอบถามนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	34	44.7
	หญิง	42	55.3
	รวม	76	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งหมด 76 คน เพศหญิงมีจำนวนมากกว่า จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 เพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7

ตารางที่ 4 ข้อมูลสถานภาพนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ			
	นักเรียน	50	65.8
	ผู้ปกครอง	17	22.4
	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	9	11.8
	รวม	14	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 ผู้ปกครอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานมีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1.การประชาสัมพันธ์	4.29	.73	มาก	5
2.ระบบการเตรียมงาน	4.43	.65	มาก	3
3.การกำหนดดำเนินกิจกรรม	4.57	.51	มากที่สุด	1
4.การมอบหมายงานตามถนัดหรือความสนใจ	4.29	.47	มาก	5
5.งบประมาณพอเหมาะ	4.21	.43	มาก	8
6.กรรมการในฝ่ายของท่านมีจำนวนพอเหมาะ	4.29	.73	มาก	5
7.ฝ่ายของท่านร่วมมือกันทำงาน	4.14	.54	มาก	9
8.การประสานงานระหว่างฝ่าย	4.07	.48	มาก	11
9.ความพึงพอใจต่อผลงานในฝ่ายของท่าน	4.36	.75	มาก	4
10.ความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน	4.50	.65	มากที่สุด	2
11.โอกาสในการแสดงความสามารถของท่าน	3.93	.62	มาก	12
12.ความภาคภูมิใจในผลงานที่ได้ปฏิบัติ	4.14	.77	มาก	9
13.การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	3.71	.83	มาก	14
14.การส่งเสริมวินัย และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	3.36	.93	ปานกลาง	15
15.นักเรียนมีทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	3.86	1.03	มาก	13
รวม	4.18	.37	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการกำหนดกิจกรรม ($\bar{X} = 4.57$, $SD = .51$) และ ความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.50$, $SD = .56$) อยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การส่งเสริม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.36$, $SD = .93$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. การเตรียมความพร้อมและฝึกซ้อม	4.34	.75	มาก	6
2.การจัดกิจกรรมตรงกับความต้องการของท่าน	4.57	.66	มากที่สุด	2
3.ความเหมาะสมของสถานที่	4.58	.50	มากที่สุด	1
4.ความเหมาะสมของวันและระยะเวลา	4.36	.51	มาก	5
5.ความเหมาะสมของระบบเสียง	4.28	.48	มาก	7
6.ระบบรักษาความปลอดภัยมีความเหมาะสม	4.40	.66	มาก	4
7.ความรู้ที่ได้จากฐานเดินทางไกล	4.12	.52	มาก	9
8.การจัดประสบการณ์ฐานผจญภัย	3.99	.48	มาก	11
9.วิทยากรประจำฐานมีความเหมาะสม	4.20	.80	มาก	8
10.ท่านสนุกสนานกับกิจกรรมนี้	4.51	.58	มากที่สุด	3
11. กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนมีความอดทน	3.87	.53	มาก	12
12.กิจกรรมนี้ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	4.12	.73	มาก	9
13.กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัย	3.78	.84	มาก	14
14.นักเรียนได้ใช้ทักษะการแก้ไขปัญหา	3.40	1.13	ปานกลาง	15
15.การเล่นรอบกองไฟมีความเหมาะสม	3.80	1.18	มาก	13
รวม	4.16	.38	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวิ ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดมีสามข้อ คือ ความเหมาะสมของสถานที่ ($\bar{X} = 4.58$, $SD = .50$) การจัดกิจกรรมตรงกับความต้องการของท่าน ($\bar{X} = 4.57$, $SD = .66$) และ ท่านสนุกสนานกับกิจกรรมนี้ ($\bar{X} = 4.51$, $SD = .58$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล

การรายงานการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ และการจัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ปีการศึกษา 2555 ผู้รายงานได้นำเสนอผลการรายงานตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการรายงาน
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ปัญหา
5. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการรายงาน

1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ และการจัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม ปีการศึกษา 2555

1.2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมในปีต่อไป

2. สรุปผล

จากการสรุปผลการศึกษาการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรรวี ปีการศึกษา 2555โครงการทัศนศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

5.1 ผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการดำเนินงาน ทั้งหมด 14 คน เพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี มีมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 ผู้ตอบแบบสอบถามนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งหมด 76 คน เพศหญิงมีจำนวนมากกว่า จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 เพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 เป็นนักเรียน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 ผู้ปกครอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

5.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่อการกำหนดดำเนินกิจกรรมและความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่อความเหมาะสมของสถานที่ การจัดกิจกรรมตรงกับความต้องการของท่าน ท่านสนุกสนานกับกิจกรรมนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. อภิปรายผล

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุลอย่างเป็นองค์รวมทุกด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติเพื่อส่งเสริมสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญา ในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

จากการสรุปผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี สามารถอภิปรายผลการจัดกิจกรรมได้ดังนี้ ดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือและการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนบ้านหนองแคน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะโรงเรียนบ้านหนองแคนได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พ.ศ. 2553 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ครูได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอตามกระบวนการโดยมีการทำงานที่ร่วมกัน ร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี สรุปรงานหลังจากการจัดกิจกรรม ผู้บริหารส่งเสริมครู นักเรียนเข้ารับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีอย่างต่อเนื่อง

4. ปัญหา

จากการสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด เมื่อนำมาสังเคราะห์เป็นข้อความที่น่าสนใจ สรุปได้ดังนี้

4.1 การจัดกิจกรรมบางอย่างวัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อนักเรียน เช่น แผนที่ เข็มทิศ เชือก มีด เป็นต้น

4.2 ไม่มีงบประมาณในการเข้าค่ายตามแบบสากล หรือค่ายใหญ่ๆ เพื่อให้ลูกเสือได้ประสบการณ์ที่แตกต่าง

4.3 อยากให้มีการปรึกษาหารือร่วมกันให้ชัดเจนและร่วมงานกันทั่วถึงทุกคน ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง

5. ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนควรจัดหาสรรงบประมาณให้เพียงพอ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ควรไปหาประสบการณ์ด้านนอก เพราะลูกเสือสามัญมีการจัดกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมร่วมกับกลุ่มเครือข่ายเป็นประจำทุกปี

บรรณานุกรม

โรงเรียนบ้านหนองแคน. แผนปฏิบัติการประจำปี.(2555) .ศรีสะเกษ.

โรงเรียนบ้านหนองแคน.หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.(2555).ศรีสะเกษ

โรงเรียนบ้านหนองแคน. หลักสูตรสถานศึกษา.(2555). ศรีสะเกษ

www.cmlannascoutclub.com

www.gotoknow.org

www.holy.ac.th

www.kroobannok.com

www.tcc-roverden.com/

www.thapluang.ac.th

www.thaiscouts.com